

มายาประเทศ

บูณย ฅานา boonyatikan59@hotmail.com

ใกล้สิ้นปี ก็ใกล้มาถึง 'เทศกาลกลับบ้านเกิด' สำหรับ 'คน ตจว.' ในช่วงปีใหม่เช่นเดียวกัน

ซึ่งปีนี้รัฐบาลประกาศวันหยุดช่วงปีใหม่ 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2554 ถึงวันที่ 3 มกราคม 2555 โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเป็นของขวัญปีใหม่ และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว พร้อมทั้งเพื่อให้ผู้ประกอบการได้ทำความสะดวกและซ่อมแซมบ้านเรือน

จะด้วยข้ออ้างอะไรก็เถอะ แต่สำหรับ 'มนุษย์เงินเดือน' รวมไปถึง 'ลูกจ้างทั่วไป' ก็คงดีใจที่ได้หยุดหลายวัน เพื่อจะได้กลับบ้านภูมิลำเนา หรือกลับบ้านเกิดไปเยี่ยมครอบครัวและญาติพี่น้องที่ต่างจังหวัดแบบได้อยู่นานๆ ให้หายคิดถึงกัน

สัปดาห์นี้ 'ซีเตอร์' ขอแนะนำโครงการดีๆ เพื่อให้เข้าบรรยากาศ 'โฮโฮม' ช่วงปีใหม่นี้ กับ E-San Shortfilm and Animation Contest 2011 ซึ่งเป็นโครงการ 'หนังสือ' และ 'แอนิเมชัน' ที่สนับสนุนให้กลุ่มคนรุ่นใหม่และผู้ที่มีใจได้ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวความเป็นอีสาน ในประเด็น 'โฮโฮม' (HOME) ภาพยนตร์สั้นความยาว ระหว่าง 5-15 นาที Animation ไม่จำกัดเทคนิคความยาว 3-10 นาที แบ่งประเภทผู้เข้าประกวดเป็น 2 ประเภทคือ นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา (ไม่จำกัดภูมิลำเนา) และประชาชนทั่วไป (ไม่จำกัดภูมิลำเนา) รางวัลชนะเลิศ เงินรางวัล 300,00 บาท พร้อมโล่รางวัล รายละเอียดเพิ่มเติม คลิ๊ก facebook.com/esanshortfilm2011

กิจกรรมสร้างสรรค์ดังกล่าว มีกลุ่มคนรักหนังสืออีสานช่วยกันจัดขึ้นเป็นปีที่ 7 แล้ว อาทิ อ.ปริษา สาคร, ดร.คชาภรณ์ เหลี่ยมโรส และ อ.กันยารัตน์ ยังมีแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏ.ม.มหาสารคาม 'อ.อุย ปรีชา' เผยถึงเหตุผลที่ตั้งหัวข้อประกวดว่า โฮโฮม ในความหมายของคนอีสานแปลว่า เอาการรวมกัน หรือรวมกัน พร้อมหน้าพร้อมตากัน ในบางครั้งใช้ตอนก่อนถึงงานบุญหนึ่งวัน เรียกว่า 'มือโฮโฮม' (วันรวม) ชาวบ้านก็จะ 'มาตุ้มมาโฮโฮม' ร่วมลงมือลงแรง มาช่วยกันเตรียมข้าวของ ข้าวต้มโค่น (ข้าวต้ม

'โฮโฮม' Shortfilm

ในช่วง 'เทศกาลกลับบ้านเกิด' คนรุ่นใหม่...มองและบอกเล่าอย่างไร?

มัด) อาหารการกินเพื่อให้พร้อมต้อนรับแขกคนที่มา 'โฮโฮม' มันหมายถึงความสมัครสมานสามัคคีของคนในชุมชนในการกระทำกิจกรรมในสังคมร่วมกัน

ภาษาอังกฤษ 'โฮโฮม' 'Home' แปลว่าบ้าน มันก็เป็นสถานที่ที่อบอุ่นในครอบครัว ให้เราได้พบปะสมาชิกในครอบครัว พูดคุยแลกเปลี่ยน สารทุกข์สุขดิบ หลังจากที่ได้เผชิญชีวิตในแต่ละวัน อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่อบอุ่นที่สุดแล้ว

"เหตุผลของการตั้งประเด็น โฮโฮม มีอยู่หลายประเด็นพอสมควร คืออยากให้เห็นความสำคัญของความสามัคคี เพราะสังคมไทยทุกวันนี้ ให้ความสำคัญเรื่องนี้น้อยมาก ส่วนใหญ่มองความสำคัญด้านวัตถุ ตัวใครตัวมัน เพราะฉะนั้นประเด็นแรกคือ เป็นที่ที่ทราบกันดีว่า ชาวอีสานมักจะทำงานนอกพื้นที่ เช่น เข้ากรุงเทพฯ หรือทำงานในตัวเมืองใหญ่ ในแต่ละปีอาจจะมีโอกาสกลับบ้านเพียงครั้งหรือสองครั้ง ในหลายโอกาสของงานบุญทางภาคอีสาน เช่น ผ้าป่าสามัคคี ปีใหม่ สงกรานต์ ก็เป็นโอกาสอันดีที่ญาติพี่น้องจะได้กลับมาพบหน้าพร้อมตา มาตุ้มมาโฮโฮมกันที่ Home (บ้าน)" ปรีชา ระบุ

แน่นอน สิ่งที่ 'คนทำงาน' ไปรเจ็ดนี้คาดหวัง คือ สังคมยังมองว่าคนอีสานเป็นคนชายขอบ สิทธิเสียงในสังคมเมืองยังมีน้อย จะเห็นได้จากภาพยนตร์หลายเรื่อง นำเอาความเป็นอีสานมาประกอบสร้างความจริงทางสังคมให้ดูตลกไปกษา นำเอาภาษาอีสานไปใช้แบบผิดๆ เช่น คำว่า

เสียว (เพื่อนสนิท, เพื่อนตาย) ในความหมายของคนอีสานแล้วมันมันยิ่งใหญ่มาก แต่ในทางกลับกันในสังคมเมืองกลับมามอง เสียว คือ ตัวแทนของความบ้านนอก ด้อยความเจริญ หรือพฤติกรรมที่ดูท่าทางตลก เก๋ๆ กังๆ ดังนั้น จึงอยากให้หนังสือเป็นตัวบอกว่าเล่าเรื่องราวและแสดงอัตลักษณ์ของคนอีสานอย่างแท้จริงเสียที่ ไม่อยากให้สังคมอื่นมองเราแบบผิดๆ

ขณะเดียวกัน หากมองย้อนกลับไปในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จะเห็นว่ากลุ่มคนทำหน้าที่อีสาน ได้ผลิตผลงาน และได้รับรางวัล กำลังใจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งรางวัลทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เช่น คิวคูล รัตติ, วรวิทย์ หลักชัย, เสริย์ หล้าชนบท, ติชัมพร ภูพันธ์, วิชชานนท์ สมอุ้นจารย์, วีรพล คำสุวรรณ, ศิริวิวัฒน์ ละตา ฯลฯ

"ความรู้สึกผม ความมีน้ำใจคือหมดแต่ใจของอัตลักษณ์คนอีสาน ทำให้ถึงบอกอย่างนั้น เพราะผมเป็นเด็กบ้านนอกอยู่แล้ว สมัยก่อนที่ผมยังเด็ก ผมจะเดินไปไหนมาไหน ไปบ้านใครก็ได้ ลัดลวดได้ดูบ้านไปไม่ไกลก็ถึง ระหว่างทางเดินผ่านไปเจอวงพาทย์ เขาก็ร้องเรียกบอก 'มาเด้อ

กินเข้า.. ทุกวันนี้พบเจอเหตุการณ์แบบนี้
ยากมาก เพราะบ้านแต่ละหลังคาเรือน ทำ
รั้วคอนกรีตไปหมดแล้ว ไม่มีสิทธิเดินลวด
ใต้ถุนบ้านโดยปริยาย" อ้อย ปรีชา ย้ำถึง
ความตั้งใจ

สำหรับ 'ซีเตอร์' แล้ว! เชื่อว่า
มากกว่า 'รางวัล' หรือ 'การแข่งขัน'
ประกวดประชันนั้น คือการได้ 'นำเสนอ'
มุมมองของคนรุ่นใหม่ผ่านหนังสือที่เชื่อมโยง
อดีตและปัจจุบันของวิถีชนบท เพื่อ
กำหนดอนาคตของวิถี 'คน ตจว.' ในยุค
เทคโนโลยีที่ให้เราดูเหมือนใกล้ชิดมากขึ้น
แต่ 'ภายในจิตใจ' ของเรา ห่างไกลจาก
กันหรือเปล่า.. น่าคิดเหมือนกันนะ?? ■